

ljudska šola na Selih, 80 K; ljudska šola pri Sv. Vidu, 400.93 K; ljudska šola v Zavrču, 146.50 K; ljudska šola v Majšpergu, 300K; ljudska šola pri Sv. Lovrencu na Drav. polju, 267 K; ljudska šola v Cirkovcah, 828.58 K; ljudska šola v Vurbergu, 292 K; ljudska šola pri Sv. Bolfenku v Slov. gor., 339.82 K; ljudska šola pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., 490.23 K; ljudska šola v Hajdini, 2169.14 K; ljudska šola v Ptuj — okolica, 627.48 K; ljudska šola v Stoprcah, 20.39 K; ljudska šola pri Sv. Duhu v Haložah, 180.30 K; ljudska šola pri Sv. Janžu na Drav. polju, 800 K; ljudska šola pri Novi cerkvi, 218 K; ljudska šola na Ptujski gori, 163.56 K; ljudska šola pri Svetinjah, 462.72 K; ljudska šola pri Veliki Nedelji, 840.35 K; ljudska šola pri Sv. Tomažu, 362.89 K; ljudska šola pri Sv. Bolfenku na Kogu, 179 K; ljudska šola v Ormožu — okolica —, 1214 K; ljudska šola na Humu, 101.51 K; ljudska šola pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji, 582.54 K; ljudska šola v Središču, 880 K; ljudska šola v Rumeču, 154 K; ljudska šola pri Sv. Juriju pod Rogoško goro, 162.72 K; ljudska šola pri Sv. Križu pri Rog. Slatini, 1270.06 K; ljudska šola pri Sv. Florijani, 112 K; ljudska šola v Zetalah, 195.53 K; ljudska šola pri Sv. Roku na Sotli, 152.49 K; ljudska šola pri Sv. Juriju na Ščavnici, 789.10 K; ljudska šola pri Sv. Petru v Gor. Radgoni, 562 K; ljudska šola pri Sv. Duhu v šolskem okraju Gor. Radgona, 49.21 K; ljudska šola pri Negovi, 563.15 K; ljudska šola na Cvenu, 830 K; ljudska šola v Cezanjevcih, 136 K; ljudska šola na Stari cesti 284 K; ljudska šola pri Mali Nedelji, 228 K; ljudska šola v Ljutomeru — okolica —, 732 K; ljudska šola v Veržeju 355.19 K; ljudska šola pri Sv. Križu pri Ljutomeru, 929.27 K; ljudska šola v Vučji vasi, 810 K; vodstvo slovenske mestne ljudske šole v Rojani, 34.32 K; skupaj 30.354.74.

V zadnji številki izkazanih 238.303.50 K Danes izkazanih 30.354.74 K

Doslej nabranih 268.658.24 K

IV. VOJNO POSOJILO.

S posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora na Ptujski gori, 1700 K. V prejšnjih štev. izkazanih 2,759.338 K Danes izkazanih 1.700 K

Skupaj IV. vojno posojilo 2,761.038 K

V. VOJNO POSOJILO.

Po posredovanju učiteljstva v Slovenjgraskem okraju, 104.800 K; po posredovanju učiteljstva v Marnberškem okraju, 162.500 K; po posredovanju učiteljstva v Šoštanjanskem okraju, 71500 K; po posredovanju šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Sv. Andražu v Slov. goricah, 7500 K; po posredovanju šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Sv. Marjeti pri Ptuj, 100.100 s posredovanjem šolskega vodstva v Narapljah 1300 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora na Polenškaku, 11.000 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Sv. Barbari v Haložah, 59.200 K; s posredovanjem učiteljskega zbora na Selih, 16.000 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Sv. Vidu, 7.700 K; učiteljstvo ljudske šole v Zavrču, 1000 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora v Majšpergu, 26.400 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora v Cirkovcih, 74.400 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora v Vurbergu, 25.000 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Sv. Bolfenku v Slov. gor., 21.200 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., 1800 K; šolski voditelj istotam tovariš J. Farkaš je sam podpisal 7200 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora na Hajdini, 110.400 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora v Ptuj — okolica, 1800 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora v Stoprcah, 15.500 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Sv. Janžu na Drav. polju, 150.000 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora na Ptujski gori, 3000 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Svetinjah, 5900 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Veliki Nedelji 7900 K; gosp. katehet istotam 5200 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Sv. Tomažu pri Ormožu, 7800 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Sv. Bolfenku na Kogu, 1000 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora v Ormožu — okolica —, 16.600 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora na Humu, 19.400 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji, 9600 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora v Središču, 5800 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora na Rumeču; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Sv. Juriju pod Rogoško goro, 43.700 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Sv. Križu pri Rog. Slatini, 10.800 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Sv. Florijanu, 23.000 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora v Zetalah, 3200 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Sv. Roku na Sotli, 12.900 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Sv. Juriju na Ščavnici, 11.900 K; šolsko vodstvo pri Sv. Petru v Gor. Radgoni, 200 K; šolsko vodstvo pri Sv. Duhu v šolskem okraju Gor. Radgona, 600 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora v Negovi, 28.800 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora na Cvenu, 100.000 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora v Cezanjevcih, 18.000 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora na Stari cesti, 5800 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora v Ljutomeru — okolica, 2200 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora v Veržeju, 5100 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora pri Sv. Križu pri Ljutomeru, 18.000 K; s posredovanjem šolskega vodstva in učiteljskega zbora v Vučji vasi, 57.400 K. Skupaj 1.414.000 K.

skupaj 5.532.257 K Danes izkazanih 1.414.000 K Skupaj V. vojno posojilo . 6,946.257 K

SREDNJE ŠOLE.

Kuno Hočevar, c. kr. profesor, 10 K; šolski svetnik dr. H. Swoboda v Ljubljani, 20 K; vladni svetnik Ivan Šubic v Ljubljani, 10 K; Franc Novak, c. kr. profesor v Ljubljani, 5 K; profesor Jos. Westler, nadporočnik v Trebinjah, 10 K; prof. Rudolf Grošelj, nadporočnik v Ljubljani, 10 K; ravnatelj dr. Stanislav Beuk, stotnik, 25 K; Andrej Vipavec, c. kr. profesor v Trstu, 10 K; višja državna realka v Ljubljani, 68.22 K; učno osebje c. kr. učiteljskega v Ljubljani 13.80 K; dr. Franc Perne, c. kr. profesor v Ljubljani, 10 K; skupaj 192.02 K. Doslej izkazanih 46.572.96 K Danes izkazanih 192.02 K Skupaj 46.764.98 K

DENARNI USPEH DELA SLOVENSKEGA UČITELJSTVA V DOBI VOJNE DO DANES.

Glasom izkazov v »Učit. Tovarišu«: Za »Rdeči križ« itd. 268.658.24 K III. vojno posojilo 278.848.69 K IV. vojno posojilo 2,761.038. — K V. vojno posojilo 6,946.257. — K Srednje šole 46.764.98 K Končna vsota 10,301.566.91 K

Rešenje.

Zavladala je bila zima in — nam je bilo hudo! Kako tudi ne?! Predobro nam je bila še v spominu predzimska doba: brhka pomlad s svojimi cvetjem, gorko poletje s svojimi pestrimi cveticami in prijetna jesen s svojimi sadovi. Čutili smo še na svojih telesih blagodejni učinek vseživljajočih solčnih žarkov, ki so se v mnogobrojnih snopih usipali z vedrega neba na nas; v naših dušah so nam še zveneli akordi ptičjega petja, šuštenje gozdov ter žuborenje potokov in vibrirali odmevi one harmonije, ki je vladala med nami in naravo. Vspenjalo se je nad našimi glavami čisto jasno nebo, obdajal nas je kristalni zrak in prijetno nas je omamljal vzduh, nasičen z najfinejšimi vonjavami. Hitreje so se nam dvigale prsi, močnejše nam je utripalo srce, bistreje in jasneje nam je zrlo oko okoli sebe. Prosto smo dihali in prosto se gibali v prosti naravi in s slastjo uživali blagodare, ki nam jih je nudila vselej in povsod. Naslajali smo se ob krasnih slikah, ki jih je nam narava kazala vsak trenutek drugačne, a vsak trenutek čarobnejše, naj si se ozri na polje, gozd ali goro. Vse okoli nas je bilo lepo in dobro in dobri smo bili tudi — mi! — Lepo je bilo!

A sedaj? — Siva starka, od vseh dobrih in plemenitih sovražena sovražnica vsega dobrega in plemenitega je zavladala! — Nastopila je z vso svojo kruto, despotično silo. Vzela je v svoje ledene roke vojke in natezala jih, da smo krvavo čutili pritisk njenih brzd. — Uničila je vse, kar je bilo lepega in dobrega: videla moža. Bodi izražena našim vrlim materam v naslednjih kitalah globoka hvaležnost.

Vojna in žena.

1. Solnce v hiši — dobra žena — v čustvu snažna in poštena, hišo k sreči zna voditi — v zemski raj jo spremeniti — rožic zadovoljnosti — dom duhti!
2. Blago srce, vzgledna roka v čednosti zori otroka, se oklepa domačije — liki trta h kolu vije, v miru s sosedi živi — svoje dni!
3. Moža dan skrbi utruji, čustva strem — zvečer se zgrudi: Pa pogled na dobro ženo, vzgledno, krotko in pošteno — dušo srce razvedri — skrb zbeži!
4. Redno mož domov prihaja, hrup sveta mu ne ugaja, če zaloti ga izjema, pa nevolja ga razvne: dobra žena potrpi — strast miri!

nežne cvetke, ki jih je pomlad posejala po naših livadah, je poteptala s svojimi nogami, zelenje polja, logov in gozdov je zagrnila s svojim mrtvaškim prtom, otrsela je drevje sadov in listja. Zadušila je vse blagodnežne zvoke, odpodila pevce iz gozda, odpahnila svetlo solnce daleč proč; s črnimi oblaki je zastrla nebeško luč, z meglo in temo nas je obdala. Da bi bila noč temnejša, je zagrnila nam okna z ledenim zastorom, in da bi se tem bolj zavedali njene vlade, nam je ljuta burja neprestano in besno tulila njeno himno okrog voglov naših domov. Ukloniti je hotela človeštvo, zato je pritiskala z mrazom bolj in bolj. Slabiči so se tresli, da so jim kosti sklepetale, krčili so se, kakor usihajoč list, upogibali so svoja hrbitišča in klanjali svoje tilnike. Drugim so odrenevali prsti, stiskale so se pesti in zobje so škripali. Starec in starka nista mogla prenašati več te krutosti; zapustila sta rodno zemljo in legla raje v grob; slabotno dete je izdihnilo, ker mu je manjkalo blagodejne, za življenje neobhodno potrebne toplote. Vse — vse je ječalo pod despotičnim zlem starke, želelo si spremembe, zdihovalo po rešitvi iz njenih spon in klicalo rešitelja!

Ta klic ni bil zaman! Ves pritisk, vsa zloba, vsa krutost so pač začasno uklenili sile, ki jih je stvarnik podaril naravi, a zatreti jih niso mogli! — Že čutimo, da prihaja rešenje! — Moči so se jele gibati, otrplost mineva, novo življenje se vzbuja, sile naraščajo, spone pokajo, še nekaj gibljavev in okovi odlete zdobljeni od nas! Vstajenje prihaja — vstajenje je tu!

Pomlad je tu! — Započela bo zopet svoje plodonosno delo, odgrnila bo mrtvaški prt in pričarala mlado zelenje na naših tleh, raztresala bo cvetic po naših livadah. Solnce ji pride na pomoč, razprši megle, oblake, prežene temo, uniči mraz! Vsklonilo se bo teptano človeštvo, povzdignilo svoje čelo k vedremu nebu, žarko solnce bo ogrevalo premrzle kosti, s pomlajeno silo se bo pretakala kri po naših žilah. — Zima se zvija kot slamnata bilka, ko jo obližejuje ognjeni plamen, gineva kakor sneg pred solničnimi žarki, kakor temä pred svetlobo. Zmagalec, rešitelj — vstajenje je tu! Zavladala je vojna!

Od vse dobrih sovražena sovražnica vsega dobrega in lepega, plemenitega in vzvišenega je nastopila z vso svojo kruto silo ter pokazala svetu svojo grozovito moč!

lastnosti teh »odbornikov« morale vzbuditi večkrat ostre debate, burne prizore. Prišlo je celo do osebnih napadov in drugih nedelikatnosti zaradi nacionalnega fanatizma teh nekaternikov. Med temi se je posebno odlikoval nek Velikonemec-Wolfianec. Ta je delal ob vsaki najnedolžnejši priliki zgago. Pikre je često moral slišati od Nemcev samih, a ni se zmenil kaj za to. Ob neki debati — šlo se je za občevalni jezik ob »Bundovih« sejah — se je možiček tolikanj spozabil, da je naš jezik in Slovence proglasil za »minderwertig«. No, tačas sem si ga pa pošteno sposodil jaz. (Že dolgo sem ga mirno, a pazljivo motril, zabeleževal sem si več značilnih stavkov iz njegovih govorov i. dr.) Predsednik mi na željo podeli besedo. Na kratko, a odločno sem, ob glasnem pritrdjevanju večine nemških kolegov — pariral napad na nas Slovence ter ob tem h koncu pribil, da bi tisti, ki nam očita manjvrednost, nam, ki mimo svojega materinega jezika govorimo in pišemo še tudi kak drugi jezik — nemški jezik obvlada itak vsak inteligentni Slovenec! — vsaj moral znati — svoj jezik! A tega on ne zna!! (Senzacija.) In drastično sem dokazal to svojo trditev na podlagi zabeleženih citatov iz njegovih govorov. . . . To bi ga bili videli junaka, kako je besnel togote. A nihče se ni našel, ki bi bil zastavil te besedice njemu v prilog. . . . Kako neki?! —

Posledica: Slavnj Vsenemec odložil je odborništvo ter ostavil — zborova-

lišče! Nemci pa so bili zadovoljni, da so se znebili nadležnega razgrajaca. — In odslej ni bilo več ob naših »edinstvenih« sejah nobene neljube ali žaleče epizode ter je šlo vse mirno od rok. — Meni pa je še danes v zadoščenje, da sem kolikorotliko tudi pripomogel k pravih dograji štaj. učit. »Bunda«. — Kolegialno pozdravlja stari Slamoštev.

Naše ženstvo v sedanji vojni.

»Kakor zlato v ognju, tako se skušajo pravi prijatelji v nesreči«. To posebno tudi velja o naših ženah in materah v gorja in bolesti prenapoljenem času. Pa naše ženstvo — z malimi izjemami, ki so vselej in povsod neizogibne — je to skušnjo sijajno »prestalo«. Ženamat nosi z občudovanja vrednim samozatajevanjem vojno-gospod.-vzgojni križ in zvesto varuje čast in pošteno možu, domu in otrokom. To pa ponosno dviga samozavest v junaškem srcu na straži pred sovražnikom stoječega moža. V mojem šolskem okolišu je 6 slučajev, ko je žena omagala na tem »križevem potu« in se pred zadnjo postajo preselila v kraljestvo miru. Pri vseh šestih — razen ene vse z malimi otroci — niti mož k pogrebu ni mogel priti. Pri eni so bile zadnje besede: »Le enkrat bi še rada

5. Mož zdaj v vojni dom ostavi, kri domovju v bran zastavi: žena doma čast mu varje — ko zvestoba solnčne zarje, ž njim prelila rada bi — srčno kri!
 6. Strela laškega viharja — bojni grom na dom udarja — blaga žena — kip bolesti — up pošilja možu zvesti: dar — ki ga zasluži si — najti ni!
 7. Dobra žena — blagor hiši, boljšega daru ne išči; hiša je zaloga mika — če v njej ženska ost ne pika, vsej družini mir deli — sen sladi!
 8. Solnce v hiši — dobra žena — v srcu jasna in poštena, čast, poštenje domu zdravi, vsak spoštljivo jo proslavi, v grobu enkrat — prosta spi — vseh strasti!
- Josip Čonč.